

Nom de l'aprenent: Jennifer Clavero Peña

Escola formació dual: Escola Espígol Tornabous Curs acadèmic 2017/18

Tutor/a escolar: Pilar Albà Font

Nivell educatiu: Cicle M

Data de la intervenció/observació: 11/05/18

Núm. Registre: 3

1. Disseny de la intervenció i desenvolupament de la sessió. [Descripció]

Dins de l'assignatura de Coneixement del Medi, juntament amb la meua tutora vam decidir treballar el relleu d'Espanya i Catalunya un cop vam acabar de treballar quins diferents tipus de mapes podíem trobar. Per fer-ho, vam acordar dur-ho a terme d'una forma diferent a la convencional que vindria a ser a partir de una explicació del llibre de text.

Finalment, vaig decidir que el que els alumnes durien a terme seria una activitat en la qual quedarien dividits per grups de treball i cada grup havia de treballar un tema determinat. Un grup per exemple havia de tractar sobre els sistemes muntanyosos catalans, un altre sobre la costa que podem trobar a Catalunya, un altre sobre els rius d'Espanya... Per treballar els diferents temes, cada grup tenia una sèrie de preguntes sobre el tema que els hi havia tocat i, aleshores, mitjançant l'ajuda d'internet, havien de buscar les respostes adequades a aquestes preguntes per tal de, un cop tots els grups acabessin les seves respectives indagacions, realitzessin una exposició oral defensant tot allò que havien investigat. Un cop a les exposicions, els alumnes tenien una rúbrica d'avaluació per tal que cada grup avalués el grup que exposa. Els mestres també teníem una rúbrica d'avaluació i la qualificació final va ser la mitja entre qualificacions d'alumnes i qualificacions de mestres.

Pel que fa a organització de l'activitat vam dur a terme 3 sessions, les dues primeres dedicades a la recerca d'informació per respondre les preguntes plantejades a cada grup, i la darrera per dur a terme les diferents exposicions de cadascun dels grups. De cara a les dues primeres sessions vam separar l'alumnat amb 3 grups dels 6 que havíem format que van anar a la sala d'informàtica, mentre que els altres 3 grups de treball van desenvolupar la seva tasca mitjançant ordinadors portàtils dins de l'aula on treballen habitualment. A la darrera sessió, d'altra banda, vam ajuntar tots els alumnes dins l'aula que fem servir habitualment i ells es van ajuntar en grups de treball. Un dels grups es trobava de peu exposant mentre que els altres es trobaven reunits arreu de l'aula co-avaluant els seus companys.

Centrant-nos ja dins del decret del currículum pròpiament dit, la intervenció es centra dins l'àmbit de coneixement del medi i l'àrea del mateix nom. Pel que fa a dimensions d'aquest àmbit ens centràiem sobretot dins de la dimensió "món actual" i dins de la mateixa, dins de les competències següents:

-

- Competència 3. Interpretar l'espai a partir dels elements del territori i de les seves representacions per situar-s'hi i desplaçar-se.
- Competència 4. Analitzar paisatges i ecosistemes tenint en compte els factors socials i naturals que els configuren, per valorar les actuacions que els afecten.

Aquestes dues competències escauen dins la intervenció degut a que la competència 3 es relaciona amb el fet que coneixen els diferents sistemes físics de la geografia catalana i espanyola (com per exemple serralades, caps, golfs...) mentre que la competència 4 es relacionaria per exemple amb buscar informació sobre aquests accidents geogràfics i a partir d'aquí observar quin tipus de paisatges podem trobar dins del nostre entorn més proper.

D'altra banda també tenen certa importància les competències transversals digital i d'aprendre a aprendre. Pel que fa a la competència digital la relacionarem amb la seva dimensió instruments i aplicacions i dins de la mateixa, amb la competència 2 que consisteix a utilitzar les funcions bàsiques de les aplicacions d'edició de textos, tractament de dades numèriques i presentacions multimèdia. Es relaciona amb l'activitat amb que els alumnes han de tenir un mínim coneixement del funcionament de l'editor de textos (Microsoft Word) per tal de complir amb destresa amb la tasca encomanada.

A més a més, l'àmbit lingüístic també té una certa importància en el sentit que els alumnes al fer l'exposició del treball davant del grup classe, treballaran també l'expressió oral. Per tant, dins l'àmbit lingüístic i l'àrea de llengua catalana també es va moure la dimensió comunicació oral i concretament, les competències 2 i 3 de la mateixa i que són:

Competència 2. Produir textos orals de tipologia diversa adequats a la situació comunicativa.

Competència 3. Interactuar oralment d'acord amb la situació comunicativa utilitzant estratègies conversacionals.

Per finalitzar l'apartat, comentar que els infants van mostrar una actitud força receptiva de cara a l'activitat. No obstant això, també vam trobar diferències entre els diferents grups de treball. Alguns grups van treballar molt bé entre ells i aleshores van dur a terme una tasca molt treballada, mentre que altres grups tenien més dificultats per organitzar-se i en alguns moments se'ls hi havia de cridar lleugerament l'atenció per tal que no desviessin el seu focus de l'activitat que estaven realitzant. El fet que l'activitat es dugués a terme els dilluns a darrera hora també va provocar que els alumnes no estiguessin tampoc al 100% de rendiment a causa de que ja porten el casament acumulat de tot el dia, però, de totes formes tampoc es van produir esvalots molt remarcables a lo llarg de les 3 sessions de les que va constar l'activitat.

2. Argumentació teòrica / pràctica de la intenció educativa. [Comprensió]

Aquesta activitat té relació amb tot allò que tingui a veure amb el que vindria a ser el treball per grups de treball i en certa mesura també l'aprenentatge cooperatiu. Segons Noguera (2008), el fet de que els alumnes treballin conjuntament afavoreix al fet que s'adquireixi més quantitat de coneixement d'allò que s'està treballant, ja que, d'una banda, els alumnes que els hi costa menys ajuden als infants del seu grup que més els hi costa, i segons Dale (Jiménez, 2016), és quan expliquem una cosa a algú altre quan aquesta ens esdevé més significativa. D'altra banda, també per als que els hi resulta més difícil les tasques els hi suposa un benefici aquest tipus de metodologia a causa que, segons Vygotsky (Duran y Vidal, 2014), aprenem en major quantitat i qualitat quan qui ens ho explica és algú que pertany a la nostra generació. Tampoc podem dir, d'altra banda, que l'activitat que vam proposar fos de treball cooperatiu perquè, segons Ferrer Mayol (2015), per a que una tasca sigui

cooperativa, cada alumne ha de tenir assignada una tasca concreta de forma que, si un alumne no realitza la feina que ha de dur a terme, el conjunt del grup veu la seva feina alterada.

A més a més, aquesta activitat també pot resultar interessant pel que fa al fet que, gràcies a les exposicions orals, es treballa l'aspecte de l'expressió oral, que, tal com diu Ramírez Martínez (2002), es tracta, d'un aspecte que, en molts casos tenim parcialment oblidat dins del context escolar. Segons aquest autor aquest fet és degut a que el professorat tendim a creure que no cal desenvolupar aquesta àrea tal com la gramàtica o l'ortografia a causa que el tema de la parla és una qüestió molt establerta dins la nostra societat, però això no vol dir que no hi hagin alumnes que els hi costi més el fet d'expressar-se oralment, de la mateixa manera que també hi han alumnes que els hi costa l'ortografia o la gramàtica. Ara, això no treu que l'expressió oral no tingui la mateixa validesa o fins i tot més que la gramàtica o l'ortografia, ja que per exemple, si en un futur algun dels nostres alumnes es troba en una entrevista de treball, aquest alumne haurà de dominar l'oratòria per tal de convèncer a aquella persona que l'ha de contractar.

3. **Avaluació conscient de la pràctica. Proposta de millora [Projecció]**

Respecte a l'avaluació de l'activitat, els alumnes van dur a terme una resposta força positiva de cara a la feina que se'ls hi va encomanar, però, d'altra banda, això no treu que es puguin i s'hagin de dur a terme propostes de millora.

Pel que fa a aspectes positius, un dels més importants a ressaltar, podria ser el fet que la cooperació entre l'alumnat va ser força elevada. Això va provocar que aquells alumnes que tenen més dificultats a l'hora de saber buscar per la xarxa o establir connexions entre allò que han trobat a la xarxa i allò que els hi han preguntat, no desconnectessin tan fàcilment de l'activitat i fossin encoratjats pels seus companys de grup per tal que no es pengessin. Per tant, aquest fet va ajudar a que tots els alumnes captessin almenys una certa part del contingut que havien de preparar.

D'altra banda, un altre aspecte positiu important va ser el fet que a les exposicions finals de treball, com l'alumnat no era només avaluat pels mestres sinó també pel mateix alumnat. Aleshores, els alumnes que feien l'exposició rebien un feedback immediat per part de mestre i alumnat, i sobretot que rebessin el feedback per part dels seus companys d'aula els va ajudar a comprendre quins aspectes podien millorar i com els podien millorar.

Si passo a fixar-me en aspectes a millorar dins d'aquesta activitat, d'una banda potser en comptes de dur a terme els grups de treball per ordre de llista o a l'atzar, el que duré a terme en un futur serà planificar quins alumnes formaran un grup en base amb la seva suposada facilitat o dificultat per desenvolupar la tasca encomanada. Així aconseguiré grups més homogenis en els quals hi hagi alumnes que puguin portar el projecte endavant i puguin ajudar a aquells alumnes que els hi costa més, ja que va haver un grup que, especialment el primer dia de l'activitat es va mostrar molt dispers i per tant, els hi va quedar feina endarrerida de cara a les següents sessions i, per conseqüència vam haver de fer-los espavilar al final.

Un altre aspecte de millora podria ser que les preguntes es van centrar sobretot en buscar a la xarxa noms d'accidents geogràfics del relleu d'Espanya i Catalunya sense tenir en compte si els alumnes coneixien o no què eren aquests elements geogràfics. És a dir, un exemple de pregunta de l'activitat pot ser: Quin és el delta

més important de tota Catalunya? Aleshores la resposta que buscàvem era el delta de l'Ebre, però vaig donar per fet que ja havien donat què era un delta. Per tant, el problema va resultar que hi havia alumnes que buscaven a la xarxa a partir de la pregunta, però després de trobar que el delta més important de Catalunya era el delta de l'Ebre, seguien sense saber què era un delta. Per tant, de cara a un futur, apart de buscar exemples, hauré de buscar una activitat en la qual també es fixin conceptes.

Pel que fa a competències docents, vaig utilitzar la competència metodològica en el sentit que vaig col·laborar a l'hora de realitzar nous materials, ja que vaig crear els diferents documents amb les preguntes que l'alumnat havia de respondre, així com donar-los-hi diferents recursos web per a que busquessin informació, vaig haver d'utilitzar diferents llenguatges, al explicar per via oral quin desenvolupament tindria l'activitat, així com donar mitjançant el canal escrit les preguntes a investigar i els recursos, i a més a més, també vaig haver de mantenir un clima d'aula favorable per a l'ensenyament i aprenentatge, avisant a algun grup de treball que respectessin als altres grups en cas que parlessin més fort del compte. D'altra banda, també vaig haver de saber utilitzar la competència tècnica en el sentit de conèixer les competències i continguts del currículum en relació a les competències bàsiques, àmbits i àrees treballades i a l'etapa de desenvolupament en la que es troba l'alumnat receptor de l'activitat.

Per últim, de cara al meu desenvolupament professional, pel que fa a assoliments podria parlar sobretot d'una certa millora en el maneig del grup classe, tot i que sí que es cert que a les sessions on els alumnes buscaven informació vam dividir l'alumnat en 2 grups i això feia més fàcil el maneig del mateix. A més, tampoc puc dir que estiguessin en tot moment al 100% per la feina.

D'altra banda, pel que fa a aspectes ha canviar, potser remarcaria el fet d'aprendre a com dur a terme una millor gestió dels grups de treball, és a dir, com organitzar-los i veure fins quin punt poden ser també els alumnes els qui decideixen els grups o si ha de ser el mestre qui els determini, a més de que si és el mestre, com els puc determinar. En aquest aspecte necessitaria segurament una mica de formació al respecte.

4. Bibliografia [Mobilització de marcs teòrics]

Duran, D. i Vidal, V. (2004) *Tutoria entre iguals: de la teoria a la pràctica: Un mètode de aprenentatge cooperatiu per a la diversitat en secundària*. (en línia). Consulta: 20/11/2017. Disponible a: <http://www.iblasgarcia.com/2017/06/aprendizaje-entre-iguales-capital.html>

Ferrer Mayol, V. (2015) *Metodologies creatives i innovadores pel treball en equip*. (en línia). Consulta: 20/11/2017. Disponible a: http://dspace.uib.es/xmlui/bitstream/handle/11201/1839/MFPR_FerrerMayolAntoni.pdf?sequence=

Jiménez, N. (2016). *El cono de la experiencia de Dale*. (en línia). Consulta: 20/11/2017. Disponible a: <http://www.innovandoeducacion.es/el-cono-de-la-experiencia-de-dale/>

Noguera, I. (2008) *El rol dels docents en l'adopció d'entorns d'aprenentatge col·laboratiu*. (en línia). Consulta: 20/11/2017. Disponible a: <http://www.ub.edu/ice/recerca/pdf/noguera.pdf>

Ramírez Martínez, J. (2002): "La expresión oral" en *Contextos educativos*. (en línia). Consulta: 20/11/2017. Disponible a: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/extaut?codigo=257265>

ANNEXOS:

Adjunto un exemple tipus del treball a realitzar per cadascun dels 6 grups, per tal de donar una idea del tipus de preguntes que haurien de respondre i el tipus de feina a realitzar:

Grup 4:

Digueu el nom d'almenys 3 de les serralades més importants d'Espanya.

1.serralades litorals catalanes

2.serralades cantàbria

3.serralades bètiques

Quin és el cim més alt d'Espanya? Es troba a la península Ibèrica? I quin és el cim més alt de la península? I dels Pirineus?

1.Teide

Si es troba a la península Ibèrica.

3.Mulhacén

Pic d'Aneto

Dins d'Espanya trobem dos terrenys plans molt extensos? Com es diuen? Quina característica peculiar tenen? Quina serralada separa aquestes dues planes?

2-Meseta meridional

3-Meseta septentrional

Les dos mesetes estan entre 600 i 700 metres

Separen les dos planes el **SISTEMA CENTRAL**

Quines són les dues depressions més importants d'Espanya? Es troba Lleida en alguna d'elles? En quina?

Els dues depressions més importants són **DEPRESSIÓ DE L'EBRE** i **DEPRESSIÓ DEL GUADALQUIVIR**

Trobeu el nom d'un cap i d'un golf que es trobi a la península Ibèrica i no estigui a Catalunya.

El **cap** es diu: **Cap De Salou, Cap De Tortosa, Cap De Begur i Cap De Creus.**

El **golf** es diu: **Golf De Roses i Golf De Sant Jordi.**

Nota: L'avaluació d'aquest treball va ser en general força bona, però va quedar en el que ara coneixem com assoliment notable a causa que si ens fixem en la resposta a la 5a pregunta, va haver un error de comprensió lectora a l'hora de respondre.
